

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 10 (107) жовтень 2013 р.

27 вересня, на Воздвиження чесного і животворчого хреста Господнього, з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла у с. Нові Кошари Ковельського районного деканату відправлено чин заснування однойменного храму й поставлення хреста. Богослужіння очолив декан протоієрей Іван Бонис. Із ним правили настоятель парафії священник Матвій Олійник, інше духовенство. До молитви долучилася голова сільради Галина Шепшелей. У проповіді о. Іван підкреслив важливість відро-

дження українських храмів. Він закликав вірних до будівництва Божого дому задля майбутнього своїх дітей, щоб навчати їх основ віри, Господніх заповідей у своїй, рідній Церкві. Як повідомив о. Матвій, у часи Другої світової війни це село повністю згоріло, було знищено храм. На його місці спорудили клуб, який діє й тепер. Лише зі здобуттям незалежності України на пам'ять про святиню поруч поставили хрест.

Світлина з архіву священника Матвія Олійника

3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

8 листопада – святого великомученика Димитрія Солунського

Димитрій Солунський був сином римського проконсула у Фессалоніках (сучасні грецькі Салоніки, слов'янська назва – Солунь). Батько й мати святого були таємними християнами, тож і хлопчика виховали у християнській вірі. Це був час правління імператора Діоклеціана та співправителя Сходу Галерія Максиміана.

Після смерті батька Димитрія, коли юнак уже досяг повноліття, кесар Максиміан викликав його до себе й, переконавшись в освіченості й військово-адміністративних здібностях, призначив його на місце батька – проконсулом Солунської провінції. Головним завданням молодого стратега була оборона міста від варварів. (Серед тих варварів, які загрожували римлянам, були наші предки слов'яни. Церковне Передання говорить, що батьки Димитрія – теж слов'янського походження).

Імператор поставив перед проконсулом ще од-

ну вимогу: викоринювати Християнство. «Віддавай смерті кожного, хто призиває ім'я Розп'ятого». Кесар не підозрював, призначаючи Димитрія, який шлях сповідання віри та подвигу мучеництва готує він таємному подвижникові. Приймавши призначення, той повернувся до Солуня та відкрито визнав себе християнином. Замість того, щоб гнати й страчувати християн, він став навчати жителів міста християнської віри та викоринювати звичаї ідолопоклоніння.

Укладач життя святого Метафраст говорить, що він став для солунян «другим апостолом Павлом», тому що Павло заснував колись у цьому місті першу громаду віруючих. Святому Димитрію призначено було Господом піти за апостолом на мученицьку кончину.

Звичайно, звістка про те, що проконсул є християнином, невдовзі дійшла до кесаря Максиміана. На зворотному шляху з походу на сарматів

(племен, які населяли Північне Причорномор'я) імператор вирішив іти через Солунь, щоб покарати Димитрія та вчинити розправу над солунською християнською спільнотою.

Довідавшись про це, святий завчасно повелів своєму вірному служці Луппу роздати масток жебракам зі словами: «Розділи багатство земне між ними – будемо шукати собі скарбу на Небі». А сам віддався посту й молитві, готуючись до прийняття мученицького вінця.

Коли імператор увійшов у місто, наказав викликати до нього Димитрія, і той відважно визнав себе християнином. Максиміан у гніві наказав ув'язнити сповідника.

В благочестивих життях так описують його останні дні: «Як у світлиці, святий Дмитро сидів у темниці, хвалячи й прославляючи Бога... Він сподобився відвідин ангела Божого, що приніс йому мир і підбадьорив його перед стражданнями».

На світанку 8 листопада 306 року в підземну в'язницю увійшли воїни. Вони застали Димитрія за молитвою та одразу простромили його списами. Так святий сповідник перейшов у вічні світлі оселі.

Православна Церква в суботу напередодні дня пам'яті святого Димитрія Солунського молитовно згадає всіх спочилих.

Установлено звичай князем московським Димитрієм Донським, який, отримавши з Божою поміччю перемогу над татарами на Куликовському полі 21 вересня 1380 р., звершив поминання загиблих у ній воїнів. За порадою святого Сергія, ігумена Радонезького, князь постановив звершувати таке поминання щороку. Згодом із загиблими воїнами почали у Димитрівську суботу поминати всіх одвіку спочилих православних християн, зокрема батьків.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 48 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavlia.volyn.ua

ХРОНІКА

З особливою молитвою

1 вересня в чоловічому монастирі Святого Миколая Чудотворця, що в с. Жидичин Ківецького деканату, вп'яте відбулося особливе богослужіння з нагоди свята Успіння Пресвятої Богородиці: Єрусалимська Ранна з чином похорону плащаниці Богоматері. Розпочали відправу в домовому храмі Преподобного Миколи Святоші, князя луцького, продовжили в новозбудованій каплиці скиту Святого Духа (на околиці Жидичина), куди прийшли хресним ходом, а завершили молитву знову в домовій церкві обителі. Свято очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл.

Із владиною співслужили намісник монастиря ігумен Константин (Марченко) з братією та духовенство навколишніх парафій. На запрошення ігумена прибув хор Свято-Михайлівського храму селища Млинів Рівненської єпархії.

Єрусалимська Ранна з чином похорону Пресвятої Богородиці як богослужіння створювалася за прикладом Ранньої (Утрені) Великої суботи, на якій проводиться подібний чин похорону – плащаниці Спасителя. У давні часи такий вид відправ був розповсюджений, проте з часом призабувся, а починаючи з XIX століття, відроджується в монастирях. Особливо пишню ця служба звершується в Єрусалимі, в Гефсиманській обителі: там після Літургії плащаниця Богородиці хресним ходом переноситься на місце її гаданого погребіння.

У Турійському деканаті

Священик подарував школярам квитки на футбольний матч. Такий сюрприз **1 вересня**, у День знань, підготував настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці с. Милияновичі протоієрей Володимир Пиріг для семи учнів 5–7 класів місцевої школи як заохочення за гарну поведінку минулого навчального року.

Які саме діти поїдуть до Луцька, вирішували вчителі, надавши перевагу найбільш стараним. Разом із душпастирем школярів супроводжував учителя трудового навчання цієї школи Олег Олесь.

Спочатку діти відвідали Волинську православну богословську академію. Проректор з навчальної роботи священик Василь Лозовицький провів їм екскурсію вишем. Потім вони побували на футбольному матчі між командами «Волинь» (Луцьк) – «Металург» (Донецьк), безкоштовні квитки на який надав ФК «Волинь» на прохання мiliaryничського священика.

Настоятель парафії зазначає: така ідея з'явилася тоді, коли він як тато учня прийшов до школи і мимоволі побачив, як кілька хлопчаків отримували прочухана, бо на перерві занадто довго грали на вулиці у футбол, а потім розпашілі йшли на уроки. Вирішив якось виправити ситуацію – з дітьми склав угоду: якщо вони не будуть запізнюватись на уроки через футбол, поліпшать навчання і поведінку, то отримають можливість поїхати до Луцька на матч прем'єр-ліги. Такий підхід, на думку о. Володимира, буде спонукою для учнів і цього навчального року гарно поводитися, адже на подібні заохоти вони можуть сподіватися і в майбутньому.

У с. Торговище – заледве 50 хат. Немає школи, дитячого садка, сільради. Колись була церква, та у війну її спалили. Але сьогодні мешканці прагнуть відновити втрачену святиню, на тому ж місці, де стояла колись.

Тож **28 вересня** настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці о. Володимир Пиріг у співслужінні зі священиком Володимиром Новицьким, який раніше очолював цю громаду, освятили наріжний камінь і заклали капсулу в підмурівок майбутнього храму.

Отець Володимир у проповіді наголосив на важливості будівництва Божого дому та відродженні української православної духовності.

На завершення відправи найбільшим жертводавцям, які посприяли в закладенні фундаменту, було вручено благословенні грамоти митрополита Луцького і Волинського Михайла.

В академії

2 вересня Волинська православна богословська академія (ВПБА) розпочала новий 2013/2014 навчальний рік молебнем у домовому храмі Всіх волинських святих.

Відправу очолив ректор протоієрей Ігор

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

ЯК ПЕРЕМАГАТИ ЗЛО

Допоможіть зрозуміти слова Святого Письма про те, що коли тебе вдарили, треба відставити під удар другу щоку.

Відповідає кандидат богословських наук Петро ВІНЦУКЕВИЧ

У Євангелії читаємо такі слова Спасителя: «Ви чули, що було сказано: око за око, і зуб за зуб. А Я кажу вам не противитися злу. Але якщо вдарить хто тебе в праву твою щоку, підстав йому і другу» (Мф. 5:38–39). Відразу ж виникає здивування: по-перше, вся діяльність Христа, усе Його земне життя було противлення злу; по-друге, невже людина не мусить, скажімо, протистояти бандитам, які увірвалися до його дому і вбивають його дітей? Чи громадяни не повинні захищати Батьківщину від нашествия ворогів?

Очевидно, нам належить у першу чергу зрозуміти що є тим «зломом», якому не слід протистояти?

Тут думки богословів розділились:

1. Одні вважають, що під «зломом» треба розуміти диявола, з яким людині неможливо боротись фізичними силами, а лише терпінням, постом і молитвою, як навчав Спаситель.

2. Інші переводять це питання в умовлядну філософську площину і під «зломом» розуміють узагалі світове зло, котре неможливо перемогти зломом, а лише добром, як вогонь неможливо загасити вогнем, а лише водою.

3. Є ще один варіант, який пояснює це нібито протиріччя: «не противитися злу», – це значить не ремствувати на свою долю, не відкидати тих випробувань (спокус), які посилає Господь для спасіння наших душ.

Здавалося б, ці пояснення можуть задовольнити багатьох, проте, погодьтеся, сумніви залишилися.

Авжеж, зі зломом слід боротися, злу слід протистояти. Христос Сам боровся зі зломом – згадайте, як Він вигнав торговців із храму, а Його слова «Не мир, а меч» кажуть про непримиренну бо-

ротьбу зі зломом. Тому робимо висновок: злу потрібно чинити опір. А злий людині? Адже зло завжди має свого носія. Йому як опиратись?

Окрім моральної проблеми добра та зла, існує ще і правовий бік питання. Як відомо, право – це сукупність законів, що визначають громадське життя. Право є здійснення справедливості щодо людей. Майже у всіх країнах установлено правову норму: захист повинен бути відповідний необхідній обороні. Таким чином, якщо ви вбили бандита, захищаючи своє життя чи життя інших людей, – ви не відповідаєте перед законом за вбивство, якщо не перевищили міру необхідної оборони.

А як із християнської точки зору? Вбивши людину, навіть при самообороні, хіба ви перемогли зло? Звісно, кожна нормальна людина буде захищати свою родину від бандитів, а Батьківщину – від загарбників. Проте лише великий подвиг любові і прощення остаточно переможе зло, зробить наш світ безпечним.

Колись вождем народного повстання на Гаїті Туссен Лувертьюр був захоплений французами в полон, відправлений у Францію і там помер у неволі. Його останні слова, звернені до сина, були такими: «Ти коли-небудь повернешся до Сан-Домініго, мій хлопчику. Забудь, що Франція занастила твого батька». «Ніколи не помщатись!» – було великим гаслом його життя. Ось заповіт, достойний християнина.

Людина мусить опиратись злу, але не шляхом насильства над іншими, і не мусить мститись. Не можна використовувати насильства навіть для розповсюдження істини, оскільки добро, накинута насильно, перетворюється на зло. Згадайте насильницьке розповсюдження Християнства серед південноамериканських племен. Кому потрібне таке криваве місіонерство? Хто міг полюбити розп'ятого Христа за таких обставин? Людина перш за все мусить знищити зло у своєму серці, а вже потім – у навколишній дійсності.

Підставляти ж другу щоку – всього лиш образний вираз покори, проте це не значить схилити голову перед бандитом. Це значить, що в нашому побуті, серед нормальних, близьких людей ми повинні більше прощати і забувати власні образи, бути більш милосердними і терпимими, не платити за зло зломом і не помщатись. Це і є основний принцип християнської моралі.

Але слід завжди пам'ятати, що існують не лише окремі особи, й великі їх групи і навіть цілі політичні утворення, яким слід чинити рішучий опір. Історія XX ст. знає більшовиків, нацистів, червоних кхмерів – це величезна кількість нащадків Каїна, які вийшли з морального поля нормальних людей і стали бездушними машинами для вбивства. Вони потоптали усі моральні закони і поставили себе, як давній Каїн, за межею людства. Таких судять із формулюванням «скоїв злочин проти людяності». Проте щирий християнин і за цих негідників, як і за всіх ворогів, має молитися, бо так заповідав Господь.

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Звертайтеся до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; hazeta.vyev@gmail.com

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

За молитвами
Симеона Стовпника

14 вересня єпископ Володимир-Волинський Матфей із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла очолив Божественну Літургію в храмі Преподобного Симеона Стовпника с. Облани Ковельського районного деканату з нагоди престольного празника та 20-річчя освята відновленої церкви.

Із вікарієм єпархії правили протоієрей: районний декан Іван Бонис, ковельський міський – Анатолій Александрук, ратнівський – Роман Бодак, камінь-каширський – Володимир Мицько, старовишківський – Іван Зеленко, настоятель парафії Любомир Чехович й інше духовенство.

За богослужінням архіпастир виголосив проповідь про життя та подвиг св. Симеона й закликав вірних до такої ж ревної терпеливої віри.

Митрополічима благословенними грамотами нагороджено найактивніших парафіян, зокрема старосту Петра Борисюка.

Цьогоріч виповнилося двадцять літ відколи святиню було відновлено, розповів інформаційній службі єпархії о. Любомир. Адже дерев'яний храм кінця XIX ст. у 1966 р. було спалено, зали-

шився фундамент. У 1991-му громада вирішила відбудувати церкву. За старими світлинами вдалося спроектувати Божу домівку майже такою, як і була. Тож 1993 р. її спорудили й освятили.

Валерія ЛЕСЮК

Світлина з архіву єпископа Матфея

Швець. У настанові вихованцям душпастир відзначив, що в них є всі умови вчитися: зокрема, «Господь подає спокій і мир у державі, а стараннями правлячого архієрея побудовано новий учбовий корпус». Наголошував на важливості проведених років у духовній школі та їх ролі в майбутньому пастирському служінні. Закликав і до моральної чистоти: «Ваші руки будуть тримати Тіло Христове. То які ці руки повинні бути? Чисті! Ними не можна робити щось непристойне, щось ганебне, бо як же після ганебного – Христа в руки взяти й іншим подати?..».

Наостанок закликав до проведення часу в академії з користю: «Ви повинні підкріпити себе молитвою, котра притягне Духа Святого у ваші серця; ви повинні укріпити себе знаннями, котрі вам будуть потрібні кожної життєвої хвилини».

11 вересня в обласній державній науковій бібліотеці ім. Олени Пчілки відбулась презентація книги «З весняних доріг» викладача ВПБА Володимира Рожка.

У багатій видавничій біографії науковця то, здавалося б, подія доволі рядова, адже він автор 35-ти книг. Однак цього разу відомий в Україні та світі архівіст, кандидат церковно-історичних наук опублікував частину свого поточного й прозового доробку, а також вибрані сторінки зі щоденника. Володимир Євтухович висловлюється засобами красного письменства ще з юних літ, має численні публікації в зарубіжних і вітчизняних світських та релігійних журналах, альманахах, колективних збірниках, а тепер дещо виршило подати на суд читачів під однією палтуркою.

Проректор ВПБА священик Василь Лозовицький відзначив на презентації: нашої богословської академії належить пишатися, що має такого викладача, який є не тільки видним науковцем, а й тонким ліриком. Він пише і про кохання до жінки, і про любов до Церкви й Вітчизни.

«Моя нова книга не подібна на попередні, однак моя душа ніколи не була порожньою хатою, завжди прагнула творення духовних цінностей, вартість яких визначиш ти, читачу», – каже автор у передмові.

Видання побачило світ в обласній друкарні за кошти діаспори. Його можна придбати, звернувшись за моб. (096) 251-34-60.

24–25 вересня у ВПБА перебували з візитом студенти VI курсу Київської православної богословської академії на чолі з куратором, архимандритом Лаврентієм (Живчиком). Про це йдеться на сайті Vpba.org.

Як зазначив о. Лаврентій, курс любить подорожувати, а метою цієї поїздки стало ближче ознайомлення з волинською духовною школою та центром єпархії. У ході екскурсії по ВПБА гості поспілкувались та отримали благословення від митрополита Луцького і Волинського Михайла, оглянули новий корпус академії. Після цього відвідали основні культурно-релігійні пам'ятки Луцька й Волині: краєзнавчий музей, музеї волинської ікони, Луцького братства, замок Любарта, помолились у братській Хрестовоздвиженській церкві, здійснили паломництво до чоловічих монастирів – луцького Замкового Архангелів та жидичинського Святого Миколая Чудотворця.

27 вересня підписано угоду про співпрацю між академією та Державним історико-культурним заповідником (директор Леонід Кічати) у м. Дубно Рівненської області.

Делегатами від ВПБА були в. о. ректора священик Володимир Вакин, проректор з навчальної роботи священик Василь Лозовицький та секретар вченої ради протоієрей Ігор Скиба.

Як зазначено на сайті Vpba.org, співпраця між академією та заповідником передбачає взаємокорисний обмін досвідом. Якщо ми бажаємо співпрацювати, то це означає, що ми бажаємо розвиватися, і саме в такому дусі намічено спільні заходи, підкреслив о. Володимир.

Одним із них стала передача в тимчасове експонування особистої колекції церковних та державних нагород митрополита Луцького і Волинського Михайла.

Цього ж дня в Дубні відбулась міжнародна наукова історико-практична конференція, присвячена сакральній спадщині Дубенщини. Від нашої академії з доповідями виступили Во-

Продовження на с. 3

Продовження. Початок на с. 2

Лодимир Рожко та студенти.

3 вересня делегація Волинської православної богословської академії у складі в. о. ректора священника Володимира Вакіна та секретаря вченої ради протоієрея Ігоря Скиби відвідала Міжнародну академію богословських наук в Ужгороді (УПЦ МП) й зустрілася з її президентом – професором архимандритом Віктором (Бедьом), а також із в. о. вченого секретаря президії цього закладу доцентом Євгенієм Гайданкою.

Як повідомляє сайт Vpba.org, під час спілкування сторони обговорили питання співпраці в рамках наукової діяльності, окреслили подальші кроки у налагодженні дружніх стосунків.

У духовній консисторії

4 вересня віце-канцлер епархії протоієрей Олександр Безкорвайний на прохання скаутської організації «Пласт» відслужив у кафедральному соборі Святої Трійці панахиду по видатному українському поетові, політв'язню Василю Стусу. Адже саме цього дня 1985 р. в таборі у Кучино (тепер Чусовського району Пермського краю, Росія) його не стало.

Видатний українець трагічно загинув за Україну, тому про нього треба говорити усюди, де тільки можливо: у школах, університетах, на різноманітних заходах, зазначив у своєму слові о. Олександр. Вічна пам'ять про Василя Стуса буде тоді, коли його завжди згадуватимуть в молитвах і повсякденному житті.

14 вересня митрополит Луцький і Волинський Михайл привітав колектив обласного управління лісового та мисливського господарства зі 60-річчям створення і Днем працівника лісу. На запрошення начальника цієї установи Богдана Колісника владика взяв участь в урочистостях, що проходили у музично-драматичній ім. Т. Шевченка.

У Луцьку провели добродійну акцію «Творчість заради життя» для збору коштів на потреби хворих, які лікуються в онкогематологічному центрі обласної дитячої лікарні. Захід організовано з благословіння митрополита Михайла обласною бібліотекою для юнацтва за підтримки відділу організації благодійності та соціального служіння епархії.

Дійство розпочалося **23 вересня** при вході в бібліотеку, а позитивним настроєм із глядачами ділилися вихованці музичних шкіл № 1 та 3, клуб сімейного дозвілля «Креативний простір».

Церква завжди закликає людей бути милосердними, звертаючись до присутніх, зазначила завідувач епархіального відділу Валерія Лесюк. Особливо до тих, хто не може себе захистити: неповносправних, самотніх, людей похилого віку, важкохворих. Святитель Феофан Затворник навчав: не можеш допомогти ділом – допоможи словом, не можеш допомогти словом – допоможи помислом (тобто молитвою). Кожен із нас може бути співучасником вчинків любові до ближнього. Кожен може віддати вільну хвилину, щоб долучитися до благодійного заходу, відвідати хворих у лікарні, розрадити словом, допомогти матеріально або помолитися. На завершення матінка Валерія вручила учасникам акції коровай як символ життя та побажала всім бути здоровими і щасливими.

Акція тривала протягом тижня. У читальному залі бібліотеки діяла виставка, де кожен відвідувач міг придбати одну зі світлин луцьких фотохудожників.

26 вересня, напередодні Дня усиновлення, матінка Валерія Лесюк на запрошення Луцького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді взяла участь у круглому столі «Пріоритети сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського виховання». Захід проходив у Палаці культури міста. До обговорення долучилися начальник відділу соціальної роботи цього центру Олена Бондарчук, методист методичного відділу управління освіти Луцькрати Тетяна Тарасковська, психологи, представники громадських, благодійних та релігійних організацій.

Цьогоріч у Луцьку з 12 дітей, які залишилися сиротами, 11 віддано на виховання у сім'ї, лише одна потрапила до дитбудинку. Ця тенденція зберігається декілька останніх років. Ни-

МИСТЕЦТВО

МОЛИТВА НА ПОЛОТНІ

На здобуття цьогорічної обласної мистецької премії імені Іова Кондзелевича кандидатуру художника Володимира Жупанюка подали без його відома. Скромність митця аж геть не передбачала власної ініціативи. І ось результат – за підсумками конкурсу лауреатом премії став Володимир Григорович!

Вручення відзнак відбувалося 1 жовтня, в Міжнародний день музики, у Волинському академічному обласному музично-драматичному театрі імені Тараса Шевченка. Як признався митець, упродовж його творчого життя він рідко коли удостоювався грамот та почесних дипломів. Нинішня відзнака – найголовніша не тільки

Його роботи, проінняті любов'ю до рідної Волині та щирим захопленням красою навколишнього світу, є окрасою приватних колекцій в Україні та за кордоном. Володимир Григорович – учасник більше 30 колективних виставок та півдесятка персональних. У творчому доробку – сюжетні композиції на історичну тематику («Під містечком Берестечком», «Пані Габрієле, вибачте»). 3-під пензля художника виходять не просто лики святих чи відтворення біблійних подій. Це духовна історія України – від Київської Русі до сьогодення.

Заслуга митця в тому, що він не просто пише святі образи, а на них відображає історичні по-

у Волинському краї, а й у дотеперішньому житті митця. Найбільш красномовно про творчість говорили зображення на полотні, створені його рукою.

Художник Володимир Жупанюк сповідує принципи духовного очищення і моральної кристалізації суспільства в образотворчому мистецтві. Він, майстерний графік і чудесний аквареліст, пейзажист, створив серію іконописних робіт.

– Коли налаштований на роботу картин духовного плану, мене відволікає будь-яка побутова ситуація, – міркує Володимир Григорович, – особливо коли працюю в людному місці і перехожі втручаються у творчий процес. Робота над святим образом – як молитва. Вона не повинна перериватися ні на мить, інакше не бачити результату і не відчувати духовного вдоволення.

Більшість ікон митець присвятив історичним місцям нашого краю. Уперше спробував малювати копії вже відомих образів. Як професійний художник заявив про себе в 30 років, стільки ж Володимир Жупанюк працює у галузі образотворчого мистецтва.

дії рідного краю. Особливої уваги заслуговують ікони «Хліб наш насущний», «Боремельський хрест», «Богоматір села Пляшева».

У вітварі луцького Свято-Троїцького собору можна побачити «Тайну вечерю», «Ісуса Христа з учнями», «Чудесний лов риби». А на історичну картину-епопею «Свята Волинь» іконописець затратив майже два роки творчої енергії, відобразив в окремих епізодах тисячолітню історію краю, починаючи відлік подій із хрещення стародавнього міста Ладомира (Володимира-Волинського) і завершуючи нашими днями.

Володимир Жупанюк достеменно знає, що робить гарну справу, благословенну Богом. Молитва, щира і нелукава, лине з його серця чистим джерелом, яке здатне наповнювати позитивним змістом інших людей. Отож, коли побачите художника за роботою, осяяну натхненням і благословенням Господа, – не відволікайте його: молитва, що знаходить відображення на полотні, має бути виголошена і прочитана до логічного завершення.

Віталій КЛІМЧУК

РАДИМО ПРИДБАТИ

АКАФІСТ ХРЕСТОВІ ГОСПОДНЬОМУ

Новодрук видавництва «Ключі» є черговим доповненням духовної скарбниці наших читачів. Автор протоієрей Леонтій Тоцький взявся продовжити започатковану в Луцьку жанрову традицію подібних творів.

У перших грецьких акафістах поєднувалися ритмізована проза та римовані вірші, однак в Україні-Русі майже всі твори цього жанру – прозові. Новий гімн продовжує відродження поетичних акафістів у нашій Церкві, започатковане письменником Братом Віктором.

Читаючи акафіст хрестові Господньому, потрібно пам'ятати, що маємо на ува-

зі Самого Господа Ісуса Христа, Його викупну жертву, а не хрест як річ.

Видано з благословення церковної влади як літературно-художнє видання.

Бажаєте придбати чи взяти почитати це видання? Цікавитесь іншою духовною літературою? Звертайтеся до епархіальної книгарні-бібліотеки «Ключі» (контактна інформація – у довіднику Волинської духовної консисторії на с. 7), запитуйте у храмах і монастирях нашої епархії, замовляйте через сайт Pravoslavia.volyn.ua.

ні на обліку служби у справах дітей міськради перебувають 199 сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З них 173 виховуються в опікунських та прийомних сім'ях, 26 продовжують жити у сиротинцях.

Однак в Україні збільшуються показники соціального сирітства, коли при живих батьках діти ростуть у дитбудинках. Хоча в західних областях ці показники найменші. Мешканці Волині, зокрема, охоче беруть у свої родини прийомних синів і дочок. Під соціальним супроводом Луцького міського центру перебуває чотири прийомні сім'ї, у яких виховується дев'ять сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Щоб проблема сирітства втрачала вагу, варто частіше інформувати населення щодо різних форм усиновлення. В Луцьку є чимало родин, які взяли під опіку чи всиновили чужих дочок і синів. На обліку нині перебувають 199 дітей, а 123 – усиновлені та виховуються у 116 сім'ях. Ці сім'ї не боялися взяти чужу кровинку, і, як доводить досвід, такі діти дуже швидко адаптуються до нового життя, з повагою та любов'ю ставляться до прийомних батьків.

За результатами круглого столу прийнято меморандум про підтримку інформаційно-просвітницької кампанії «Ти потрібна мені, мамо!», який передбачає низку заходів із пропаганди сімейних цінностей.

У Володимирському міському деканаті

4 вересня володимирський міський декан протоієрей Юрій Пилипець та його помічник протоієрей Ігор Бігун взяли участь в урочистостях з нагоди 15-річчя державного підприємства «Волиньвулгіль», що відбулася в Нововолинську.

У вітальному слові о. Юрій подякував усім гірникам за нелегку працю і вручив благословенні грамоти митрополита Луцького і Волинського Михайла генеральному директорові Миколі Клюку та іншим працівникам за заслуги перед Київським Патріархатом.

27 вересня з нагоди Всеукраїнського дня довкілля (який у нашій країні святкується вдруге) декан зі своїм помічником взяли участь в урочистостях у ДНЗ № 8 «Вишиванка». У вітальному слові о. Юрій наголосив на важливості християнського виховання дітей. На завершення душпастир подарував ікону Ісуса Христа керівникові закладу Людмилі Салабай, а вчителю-методистові Тетяні Балабановій за утвердження духовності вручив благословенну грамоту митрополита Михайла.

29 вересня протоієрей Юрій Пилипець побував у м. Гордло (Польща). На запрошення міського голови Кишиштофа Божека і настоятеля місцевої римсько-католицької парафії священника Генриха Круковського о. Юрій взяв участь у відзначенні 600-ліття Горodelьської унії 1413 р. між Польським королівством та Великим князівством Литовським (у складі якого перебувала тоді Русь-Україна).

З Богом по знання!

Священнослужителі епархії провели служіння і взяли участь в урочистостях із нагоди Дня знань у навчальних закладах.

1 вересня митрополит Луцький і Волинський Михайл після недільної Літургії в кафедральному соборі Святої Трійці відправив молебень та виголосив проповідь про необхідність учитися не лише в школі, а й протягом усього життя. Зокрема, він зазначив: «...Вчитися треба постійно. Не в сенсі отримати певну кількість дипломів, а вчитися завжди пізнавати цей світ... Хочете пізнати світ – пізнайте самого себе. Пізнання Бога – це наше зближення з Богом. Чим більше ростеш, тим більше наближаєшся до Бога. Чим більше працюєш, тим ближче до Бога... Тому повинна бути постійна праця».

З благословіння владика духовенство собору відправило молебні перед початком навчання: **1 вересня** – у Волинському інституті економіки та менеджменту, **2 вересня** – у Луцькому національному технічному університеті та Луцькому інституті розвитку людини Університету «Україна», **6 вересня** – у Східноєвропейському національному університеті ім. Лесі Українки.

Продовження на с. 4

Продовження. Початок на с. 2, 3

У Горохівському деканаті

1-9 вересня вірні парафії Святителя Миколая Чудотворця в Горохові з благословіння правлячого архієрея вперше здійснили паломництво на Святу Землю. Групу з тридцяти трьох богомільців духовно окормлював настоятель протоієрей Роман Янів. Прочани піднесли молитви в багатьох місцях, священних для всіх християн.

30 вересня, у день мучениць Віри, Надії, Любові та Софії, декан протоієрей Андрій Сидор з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла відправив чин заснування храму та поставлення хреста в Берестечку. Місцева парафія, яка збирається на загальні богослужіння в пристосованому приміщенні, розпочинає будівництво церкви на честь Святого Духа.

За Божественною Літургією та освяченням із деканом служили настоятель священник Володимир Курчин, інше місцеве духовенство та з Рівненської єпархії.

Головна думка проповіді о. Андрія: у спорудженні храму допомагає сам Бог. «Коли не Господь будує дім, даремно трудяться будівничі», – нагадав душпастир слова із біблійного Псалтиря (126:1) і закликав зводити святиню, покладаючи надію насамперед на Всевишнього.

У Луцькому районному деканаті

Тісну співпрацю Церкви й освіти налагоджено в с. Боголюби. Нещодавно настоятель місцевої парафії Святителя Василя Великого протоієрей Олександр Сенів освятив новозбудований садок і подарував закладу кілька ікон.

У нас, наголосив душпастир, «мета одна: аби діти вирости морально стійкими, добрими, щирими, патріотами, щоб могли розпізнати, де добро, а де зло, підтримати один одного». У садочку малята, чи прокинувшись, чи вставши з-за столу, моляться. Спочатку кажуть свою молитву, а потім «Отче наш». Це обов'язкова умова тутешнього духовного виховання, розповіла інформаційній службі єпархії вихователька Наталія Долонська.

До речі, дитсадок збудовано винятково за кошти сільського бюджету. Мрію боголюбців утілила сільський голова Марія Якубовська.

У Ковельському районному деканаті

10 вересня, у день Знайдення мощей преподобного Іова Почаївського, декан протоієрей Іван Бонис із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла освятив наріжний камінь майбутнього Свято-Іовопочаївського храму в с. Черкаси.

Божественну Літургію і чин освячення з благочинним правилами настоятель парафії священник Василь Старевич та інше місцеве духовенство. У проповіді о. Іван наголосив на подвижництві преподобного та потребі ревної віри. А настоятель подякував усім за свято, до якого довго і старанно готувались, особливо церковному старості Михайлові Марківу.

У цьому селі ніколи не було церкви, повідомив о. Василь інформаційній службі єпархії. Лише кілька років тому поставили каплицю-вагончик, де відправляються Богослужіння. Тут немає сільради, школи. Мешканців також небагато, але вони вирішили збудувати хоча б невеличку церкву.

Не лише в Києві

11 вересня митрополит Михаїл освятив наріжний камінь і заклад капсулу в фундамент майбутнього храму Святої Софії – Премудрості Божої Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (навпроти його бібліотеки).

Із владику співслужили: капелан цього навчального закладу та настоятель Свято-Софіївської громади протоієрей Віктор Михалевич, інший капелан протоієрей Михайло Бучак, духовенство кафедрального собору Святої Трійці. У відправі взяли участь ректор Ігор Коцан із представниками професорсько-викладацького складу і студентства.

Архієпископ підкреслив: «Це храм для молоді, для тих людей, які пізнають закони матеріальні. Храм буде сприяти пізнаванню законів духовних, щоб у цій гармонії пізнання світу – законів матеріальних і духовних – мали можливість формувати гарне майбутнє нашої незалежної України». Відзначив і те, що подібним храмом може похвалитись не

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

Образ «Преподобний Микола Святоша, князь Луцький».

Автор – Михайло Конський, 1990 р.

Матеріали: дерево, левкас, олія, позолота. Луцький кафедральний собор Святої Трійці.

Життя його було пов'язане з Луцьком, де перебував під час свого князювання (поч. XII ст.). За покликом душі став ченцем Києво-Печерської лаври і там звершив свій духовний подвиг. Його образ був замовлений луцьким Троїцьким собором із нагоди 1000-ліття утворення Волинської єпархії (1992 р.). Намалював ікону випускник Одеського художнього інституту М. Конський. Молодий художник своє покликання бачив в іконописі. Благословенний церковними ієрархами, уважно вивчав національну та світову спадщину іконописного мистецтва, зокрема його Волинську школу, і став достойним її продовжувачем.

Радянський період нашої історії перервав традиції іконописних шкіл, лише поодинокі майстри несли місію іконотворення. На Волині відомі художники того часу О. І. Бурбела та О. І. Корецький стали провідними іконописцями на теренах колишнього СРСР. Традиції їх творчості брала за основу синтез західноєвропейського та візантійського живописних стилів і була започаткована І. М. Нестеровим і В. М. Васнецовим на зламі XIX–XX ст. у розписах київського собору Рівноапостольного великого князя Володимира. До когорти київських майстрів належали художники майстерні О. І. Мурашка. Ікони, виконані ними для Луцького кафедрального собору, до цього часу зберігаються тут.

Автор «Миколи Святоші» продовжує традицію академічної школи і створює образи високої художньої вартості. Михайло Конський уміє передати найтонші відтінки психологічного стану святого, поєднати його з пейзажним оточенням, настроєм природи, що допомагає заглибитися у духовну сферу буття. Образ святого, князя Луцького, надзвичайно переконливий, зворушливо прекрасний. Його благородний, одухотворений лик промовисто закликає до молитви, пробуджує істинну любов до Бога. Ікона перекикається зі стилем класицизму у відтворенні життєвої правди портрета. Історичної переконливості надає краєвид на тлі, що відтворює заплаву річки Стир на-

вколо Луцького замку. Вселенські Собори звертали увагу на те, щоб усякі зображення, пов'язані з церковною тематикою, були благочестиві, гарні, ясні, правдиві.

Філігранно виконаний німб святого, гравіюваний по левкасу, золочений і прикрашений емалями, є обов'язковим канонізованим елементом візантійської традиції.

Українські ікономалярі з повагою ставилися до візантійських формотворчих засад, та їм був чужий надмірний консерватизм і обмеження індивідуального творчого підходу майстра, притаманні деяким східним школам, які боялися краси, як гріховної омані. Натомість західне християнське мистецтво насамперед переймалося досконалістю творів. Через ідеали прекрасного воно проклало стежки до духовності, яка сама по собі є найдосконалішою, бо йде від Бога. Отже, мистецтво мусить адекватно відображати цю духовність. У Києві впродовж віків при Києво-Печерській лаврі функціонувала іконописна майстерня, де вчилися справжньої майстерності рисунку, композиції, колориту, ритміки. Тут використовували книги з мистецтва (так звані кубушки), які включали до тисячі аркушів зображувального матеріалу – гравюру та офортні західних художників – і були своєрідними інформаторами про стан розвитку світового мистецтва. Наші іконописці надавали перевагу таким взірцям, тому що вони були професійними, досконало зробленими. Ікони українських художників XVI – XIX ст. самобутні, з неповторним національним колоритом, витвореним на основі місцевого менталітету, естетичних смаків і православної віри. Тому ми пишаємося українськими ренесансом, бароко, рококо чи класицизмом.

Михайло Конський – сучасний майстер чудових ікон, із яких випромінює святість і краса. Він був одним із перших, хто в незалежній Україні розпочав відродження професійного церковного живопису, не зрікаючись духовних першооснов, національних традицій у контексті стилів світового мистецтва. Створені ним образи є у багатьох церквах нашої України та Польщі. Його творчий доробок у новому вітчизняному сакральному мистецтві має особливе місце і ще чекає свого дослідника.

Лариса ОБУХОВИЧ,
художник-реставратор музею Волинської ікони

кожен із обласних центрів. Храм Святої Софії є в Києві, а тепер буде й Софія Луцька.

Історія цього Божого дому розпочинається у 2007 році, коли тоді ще єпископ Михаїл освятив хрест і місце під будівництво. Відтоді в університеті проводились різноманітні благодійні заходи для збору пожертв на зведення цієї церкви.

За спасіння рятівників

13 вересня його високопреосвященство на прохання управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій в області відправив у Свято-Троїцькому кафедральному соборі подячний молебень за працівників цієї установи з нагоди Дня рятівника. Із владику співслужили віце-канцлер і старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний, декан протоієрей Микола Нецькар та інше духовенство собору. У богослужінні взяли участь начальник управління генерал-полковник Володимир Грушовінчук, представники особового складу.

Владика Михаїл висловив слова вдячності рятівникам за нелегкий труд, який вони виконують задля людей. «Це – небезпечне служіння, яке ви взяли собі на рамена... Хай ця праця допомагає лише у профілактиці: запобігти і навчити. А Церква буде помічником у вірі й допомагатиме берегти ваше життя», – наголосив архієпископ.

За значні старання задля добра ближніх вручено архієрейські благословенні грамоти начальнику відділу організації заходів цивільного захисту Управління підполковнику Костянтинові Романчуку, командирі відділення частини спеціальної пожежно-рятувальної аварійно-рятувального загону спеціального призначення прапорщику Анатолієві Кропиві, диспетчеру оперативно-координаційного центру старшому сержанту Катерині Таранович, водієві 1-ї державної пожежно-рятувальної частини старшому сержанту Сергієві Шверді.

Після молебню митрополит Михаїл на Театральному майдані окропив освяченою водою пожежну техніку.

На велике богомилля

13 вересня священнослужителі й миряни єпархії з благословіння нашого митрополита взяли участь у прощі до чудотворного джерела Божої Матері в урочищі Заглина Львівської єпархії.

На святкове Богослужіння, яке очолив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет, прибули: єпископ Володимир-Волинський Матфей та 150 паломників, панотців і мирян із парафій Ковельського районного деканату – Святителя Миколая Чудотворця с. Колодажне (протоієрей Іван Оринчак), Святої Трійці с. Уховецьк (священник Микола Качмар), Великомученика і цілителя Пантелеймона в Люблинці (священник Матвій Олійник), а також із парафії Рівноапостольного великого князя Володимира в Ковелі (протоієрей Віталій Лехкобит).

Як зазначено на сайті деканату Cerka-koval.com.ua, дорогою назад богомольці відвідали Свято-Володимирський собор у Червонограді на Львівщині та жіночий монастир Різдва Христового у Володимирі, де ігумена Марія (Ігнатенко) розповіла про життя в ньому.

А ще до цієї події дві парафіянки люблинського храму протягом року вишивали хоругву із зображенням Заглинянської Божої Матері та цього Божого дому. Її перед поїздом освятили і взяли в дорогу.

У Цуманському деканаті

13 вересня настоятель парафії Апостола і євангеліста Йоана Богослова в с. Сильно (Ківерецький р-н) протоієрей Петро Герасимук освятив нову дорогу з Карпилівки до Сильна.

Її прокладено, щоб із важкодоступних лісових масивів доставляти деревину на переробку. Але соціальне значення траси не менш важливе. Якщо раніше з одного села в інше можна було потрапити, пройшовши близько 40 кілометрів, то тепер усього вісім. Дорога має тверде покриття, тому люди сподіваються на маршрутку.

Відкриття шляху для селян стало справжньою подією. Тож попри дощ вони не розходилися. Після перерізання стрічки душпастир відслужив відповідний богослужбовий чин і освятив шосе.

Участь у заході взяли голова Державного агентства лісових ресурсів України Віктор Сі-

Продовження на с. 6

СВЯТИНИ ВОЛИНИ

Усе-таки вистояв

190-річчя освяти храму – таку поважну дату відзначила парафія Різдва Пресвятої Богородиці в с. Кричевичі Ковельського районного деканату **21 вересня**, у день престольного свята. З цієї нагоди відбулась урочиста Літургія, яку відправив турійський декан протоієрей Микола Даньків у співслужінні з настоятелем священником Володимиром Новіцьким, духовенством місцевим і з Любомльського благочиння. У торжестві взяли участь секретар сільради Світлана Крачук, багато інших мирян.

Проповідь виголосив клірик парафії Благовіщення Пресвятої Богородиці Ковеля протоієрей Ігор Циб, побажавши, щоб Пресвята Діва завжди охороняла храм, тих, хто молиться в ньому, від горя, бід і негараздів.

Піснями та віршами привітали учасників празника вихованці недільної школи під керівництвом матінки Ірини Новіцької. А на завершення Служби Божої вірян помазували освяченою оливою і дарували пам'ятні образки.

Під час Другої світової Різдобогородичному храмові у Кричевичах загрожувало руйнування, повідомив о. Володимир інформаційній службі єпархії. Вороги знищили дах, хотіли розбити й стіни, але вони завтовшки з метр, тож це безбожникам не вдалося зробити. Пізніше тут влаштували клуб. 1991 року селяни відновили втрачену святиню.

Валерія ЛЕСЮК. Світлина 1 – з сайта board.lutsk.ua

Засяяла, як нова

21 вересня, на Різдво Пресвятої Богородиці, у Свято-Вознесенському храмі Горохова настоятель протоієрей Андрій Сидор (горохівський декан) освятив оновлену спускную ікону Почаївської Божої Матері. З ним співслужив клірик парафії священник Валерій Братунь.

Три місяці образ перебував на реставрації в почаївського майстра Ігоря Нечая. Ікона, яка приблизно датується кінцем XIX ст., вже була повністю темна, лиш де-не-де просвітлювався лик Богородиці, розповів о. Андрій.

Валерія ЛЕСЮК

Світлина 2 – з архіву протоієрея Андрія Сидора

Нарешті «квітка»!

22 вересня єпископ Матфей із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла освятив храм Преображення Господнього в с. Городилець Турійського деканату та іконостас цього Божого дому, очолив у ньому Божественну Літургію. Церкву споруджували 13 років.

З вікарієм єпархії служили: декан протоієрей Микола Даньків, намісник Замкового Свято-Архангельського монастиря в Луцьку ігумен Святополк (Канюка), настоятель парафії протоієрей Олег Гремалюк та інше місцеve духовенство.

На завершення Відправи владика виголосив проповідь про любов до матері та материнську любов, зокрема, нашої небесної Неньки – Пречистої Диви Марії. Адже цей день за церков-

ним календарем – післясвятю Різдва Пресвятої Богородиці.

Також єпископ Матфей вручив митрополичі благословенні грамоти головним фундаторам Преображенського храму: Галині Дишлюк, Василеві Бучинському, Григорієві Римарчуку, Олександрові Чесноку та Сергієві Мартиняку.

Орест ВЛАСЮК

Світлина 3 – з архіву єпископа Матфея

«Хрест Христов за герб маємо»

У Горохові, на роздоріжжі вулиць Річної та Підліски, відновили пам'ятний хрест. У давнину, коли в містечку лютувала моровиця, жителі встановили тут цей символ нашої віри, у роки ж безбожної влади його було знесено.

27 вересня, у день Воздвиження хреста Господнього, після Літургії у Свято-Вознесенському храмі церковна процесія прибула до цього місця. Освятив хреста благочинний і настоятель парафії протоієрей Андрій Сидор спільно з її кліриком о. Валерієм Братунем.

Цього ж дня у Братському Хрестовоздвиженському храмі, що в Луцьку, настоятель протоієрей Василь Ключак освятив нову, оригінальну ікону: на ній зображено святу царицю Єлену, яка наказала віднайти на Голгофі Христового животворчого хреста, єрусалимського Патріарха Макарія, за часів якого це сталося, та найбільш яскраві фрагменти історії Луцького Чеснохресного братства. Автор образа – Володи-

мир Жупанюк (про його творчість див. статтю на с. 3). У цей престольний празник о. Василь освятив і дошку над входом до некрополя – підземної частини церкви, де покояться останки братчиків, похованих тут у минулі віки.

Віктор ГРЕБЕНЮК

Світлина 4 – з архіву протоієрея Андрія Сидора

На стадії завершення

5 жовтня митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив хреста на купол нового храму Преподобного Сергія Послушного в с. Змієнець Луцького районного деканату (вул. Березова). Із владикою співслужив настоятель парафії протоієрей Володимир Лозинський.

«Ще недавно, в 2011 році, усі ми тут стояли й думали: почати почали, а закінчимо коли? Але промисел Божий вклав у серце і розум людей усе, що необхідне і для початку, і для продовження справи, – підкреслив архієрей, звертаючись до парафіян. – Дякувати Богу, бачимо вже завершення будівництва».

Преподобний Сергій жив у XIII ст. Відкинувши мирську суєту, присвятив життя Господу. Спасався у Києво-Печерській обителі. Служняно виконував усі покладені на нього послухи, й за цю рису брата Сергія стали називати Послушним. Нетлінні мощі святого спочивають у Ближніх пещерах лаври.

Валерія ЛЕСЮК

Світлина 5 – інформаційної служби єпархії

Продовження. Початок на с. 2-4

вець, представники обласної влади, працівники обласного управління лісового й мисливського господарства, зокрема його начальник Богдан Колісник, селяни. Усіх панотець окропив свяченою водою.

До речі, поки правив молебень, дощ перестав.

У Рожищанському деканаті

14 вересня в Рожищі молитовно пом'янули загиблих вояків УПА з нагоди 16-ї річниці перезахоронення віднайдених у місті останків 14 повстанців. Панахиду відправили декан протоієрей Василь Шняк і священник Тарас Ханас, настоятель парафії Архистратига Михаїла с. Рудня та Великомученика Димитрія Солунського с. Валер'янівка.

Довгі роки тіла лежали у колишній криниці, розповів о. Василь інформаційній службі єпархії. За часів тоталітарного радянського режиму до них не можна було підступитися. 1997 року за вказівкою міської влади останки було викопано й поховано на місцевому кладовищі.

У заупокійному богослужінні взяли участь голова райради Андрій Музика, ветерани ОУН-УПА, представники громадськості.

19–22 вересня у храмі Архистратига Михаїла с. Рудня перебував ковчежець із частиною мощей великомученика і цілителя Пантелеймона. Цю реліквію привіз сюди настоятель Свято-Пантелеймонівської парафії с. Рованці (Гнідава) Луцького районного деканату протоієрей Сергій Коць.

На початку села святиню зустріли рожищанський декан протоієрей Василь Шняк, настоятель парафії священник Тарас Ханас, інше духовенство та миряни і пронесли хресним ходом через село. У церкві душпастирі відслужили молебень, Вечірню з акафістом та оливопомазанням.

У проповіді о. Сергій наголосив на продовженні та збереженні нашої віри й традицій, розповів про життя і страждання великомученика Пантелеймона.

Чотири дні почергово духовенство благочиння відправляло богослужіння. Парафіяни прикладалися до мощей цілителя з надією по вірі своїй отримати від Господа Бога зцілення душі й тіла.

У кафедральному соборі

16 вересня, у 13-ту річницю загибелі Георгія Гонгадзе, засновника «Української правди», декан Свято-Троїцького собору протоієрей Микола Нецькар на прохання Волинської обласної організації Національної спілки журналістів і з благословіння владика Михаїла очолив заупокійну літню за спочилими новинарями. У головному храмі єпархії зібралися на молитву журналісти, оператори, керівники ЗМІ.

У душпастирському слові о. Микола зазначив: «Ми дякуємо вашому поклику, праці журналістів, від яких дізнаємось правду... На жаль, трапляється, коли за правду карають, коли зло робить усе, щоб із ваших уст та професійного пера цієї правди не почув ніхто. Рано чи пізно правда все одно вийде. Закликаю, щоб ви й надалі не боялися того, хто поруч нас, а боялися Того, Хто над нами».

27 вересня митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив молитву за Україну на Театральному майдані обласного центру для організаторів та учасників VII міжнародного фестивалю українського фольклору «Берегиня». Із владикою служили о. Микола Нецькар й інше духовенство собору. До відправи долучився греко-католицький єпископ Йосафат-Олег.

У вітальному слові митрополит Михаїл найперше привітав усіх зі святом Воздвиження чесного і животворчого хреста Господнього. Відзначив цінність того, що багато українців зібралися разом, аби «своїм серцем, своїм розумом, своїми устами прославляти свій край, свою Батьківщину».

Після молитви й окроплення свяченою водою учасники фестивалю під дзвони Троїцького собору та Хрестовоздвиженської церкви рушили до замку Любарта.

29 вересня, у неділю, в кафедральному храмі священнослужителі й миряни молилися, зокрема, за здоров'я сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, їхніх усиновителів, педагогів, лікарів – усіх, причетних до всиновлення та захисту прав дитини. Таку молит-

ПІЗНАЄМО БІБЛІЮ

ГРІХОПАДІННЯ ПРАБАТЬКІВ

«І побачила жінка, що дерево добре для їжі, і що воно приємне для очей і жадане, тому що дає знання; і взяла плодів його і їла; і дала також чоловікові своєму, і він їв» (Бут. 3:6)

«І побачила жінка, що дерево добре для їжі, і що воно приємне для очей і жадане, тому що дає знання...». Коли дияволові вдалося не тільки знищити в Єві страх смерті, а й пробудити в ній честолюбні помисли широкого пізнання і високої могутності «як боги», то в її ду-

боронений плід і споживає (2 Кор. 11:3). Впавши сама, вона поспішає долучити до свого вчинку і чоловіка, роблячи це, на думку більшості тлумачів, без особливого злого наміру, тому що отрута гріха ще не встигла проникнути в її душу й отруїти спокій совісті.

ші, строго кажучи, вже здійснилося падіння, залишалось тільки, щоб цей гріховний настрій виявився ззовні, виразився у злочинному діянні. Тут на допомогу спокусникові прийшло безпосереднє враження від самого забороненого дерева, яке дратівливо вплинуло на всі її почуття. У цьому картинному і глибокопсихологічному акті, який зображено в Біблії, гріхопадіння Єви ґрунтовно проявляє ті три головних типи гріха, які апостол (Ін. 2:16) розрізняє як похіть плоті – «добре для їжі», похіть очей – «приємне для очей» і гордість – «жадане дерево, що дає знання».

«...І дала також чоловікові своєму...». Спокушена промовою диявола й остаточно отуманена чуттєвим роздратуванням, Єва зриває за-

«...І він їв». Якщо Єву в падінні, до деякої міри, вибачає її порівняно природна слабкість, перебільшено-формальне й суто зовнішнє уявлення про заповіді та, нарешті, безпосередньо-чуттєве враження від дерева, то Адам, який отримав від Самого Бога грізну заповідь і на самому собі випробував стільки проявів божественної любові, не мав жодних обставин, які пом'якшують його провини. Так що його гріх є суто духовний злочин і важчий за гріх Єви (Рим. 5:12, 14; 1 Кор. 15:21–22; 1 Тим. 6:14).

Священик Андрій ХРОМЯК,
викладач Волинської православної богословської академії, кандидат богословських наук

Не розумієте деяких місць у Святому Письмі? Бажаєте ґрунтовних пояснень окремих цитат із Біблії? Звертайтеся до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; hazeta.vyev@gmail.com

ОГОЛОШЕННЯ

Записуйте дітей!

Розпочався новий навчальний рік у головній недільній школі єпархії – Центрі християнського виховання дітей і молоді. Директор священник Андрій Ротченков запрошує батьків записувати дітей 6–15 років.

Заняття проводять щонеділі у Волинській православної богословської академії з 12.00 після дитячої Божественної Літургії, що розпочинається о 10.30 у нижньому храмі кафедрального собору Святої Трійці.

Вихованці опановують Закон Божий, співають у хорі, беруть участь у театральній студії. У духовній школі працюють фахівці з вищою педагогічною освітою.

Звичний і особливий

На офіційному сайті єпархії pravoslavna.volyn.ua відкрито доступ до нового розділу «Календар». Зазвичай такою інформацією користувачів православних веб-ресурсів не здивуєш, адже церковні календарі містяться ледь не на кожному з них. Проте є дещо таке, що дозволяє назвати цей невеликий проект унікальним.

Звично бачити докладний перелік свят, угодників Божих, ікон, які Церква вшановує відповідного дня, назви Літургій, читання з Євангелія й Апостола, відомості про піст. Щоправда, уваж-

ний читач помітить, що все це для зручності подається без скорочень.

А ось те, що робить календар особливим: дні престольних празників, заснування та освяти храмів, дні висвяти наших архієреїв, священників і дияконів, дні ангелів і народження духовенства, ченців і черниць, а також найвідоміших мирян. Цікаво, правда? Це вже не просто церковний, а єпархіяльний календар.

На сайті його розміщено на всіх сторінках великим блоком у верхньому куті справа. При наведенні на нього мишкою з'являються стрілки, сигналізуючи, що це слайдер і його можна погортати вперед-назад на кілька «днів». Натиснувши на образок чи текст під ним або ж на посилання «Увесь календар», користувач потрапить власне на сам розділ – на розгорнуту публікацію цього дня або на сторінку поточного місяця (залежно на що саме натиснуто). Опинившись тут – уже не заблукаєш: знайдеш і потрібний місяць, і бажаний день.

Поки що редакція сайта спостерігає один «суттєвий недолік». Над цим розділом, який лише почали наповнювати, потрібно постійно працювати, додавати інформацію. Інакше він перестане бути унікальним.

ву піднесено на прохання виконкому Луцької міської ради та з благословіння високопреосвященного Михаїла з нагоди Дня усиновлення (30 вересня) – державного свята, встановленого для пропагування сімейних форм влаштування сиріт.

Після Божественної Літургії та молебню владика виголосив проповідь, у якій, зокрема, зауважив, що піклування про сиріт у Церкві існує давно: «Наприклад, хресні батьки. Це те, що встановила Церква, щоб малими дітьми опікувалися не лише батьки, які їх народили, але й духовні». А щодо самих усиновителів сказав: «Честь і хвала тим, хто народжує... Честь і хвала тим, хто, народивши, ще й усиновлює! І якщо трапляється випробування, яке Господь посилає, – не можуть народити, – то це перша ознака, що треба всиновити».

На Львівщині та Закарпатті

15 вересня митрополит Луцький і Волинський Михаїл та єпископ Володимир-Волинський Матфей взяли участь у Літургії в церкві Введення у храм Пресвятої Богородиці селища Брюховичі Львівської єпархії, повідомляє її сайт gradleva.com. Наших архієреїв запросив митрополит Львівський і Сокальський Дмитрій із нагоди візиту Патріарха Філарета й відзначення 1025-ліття хрещення Русі.

А 16–17 вересня владика Михаїл на запрошення єпископа Ужгородського і Закарпатського Кирила був учасником святкування в Закарпатській єпархії 1150-ліття просвітницької місії рівноапостольних Кирила і Мефодія, яке очолив Патріарх Філарет. На сайті Cerkva.info, зокрема, зазначено, що його високопреосвященство долучився: у Мукачеві – до молебню вчителям слов'янським на центральному майдані перед пам'ятником цим святым і круглого столу, присвяченому цій даті; в Ужгороді – до богословсько-історичної конференції та побував на концерті місцевого хору «Відгомін».

Благословіння аптекарям

20 вересня наш митрополит із духовенством кафедрального собору Святої Трійці взяв участь в урочистості з нагоди Дня фармацевтичного працівника, що відбулася в Палаці культури обласного центру. Владика поздоровив аптекарів зі святом та наголосив на важливості цієї професії. На завершення окропив присутніх освяченою водою.

У Луцькому міському деканаті

21 вересня, на Різдво Пресвятої Богородиці та в день її Холмської чудотворної ікони, митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив наріжний камінь майбутнього храму Холмської Богоматері, що в обласному центрі (навпроти гімназії № 4 ім. Модеста Левицького).

За відправою чину освяти й закладення каменя, пам'ятної капсули із владикою співслужили настоятель парафії протоієрей Михайло Онищук, інше духовенство – місцева та з Рівненщини й Тернопільщини.

У Богослужінні взяли участь: народний депутат України Анатолій Вітвів, директор Луцького педагогічного коледжу Петро Бойчук, директор Луцької гімназії № 4 Олександр Мишковець, архітектор Андрій Бідзіля, підприємці Наталія Третевич, Алла Пазин, Петро Семенюк, Володимир Стащук, активісти Всеукраїнської організації «Тризуб» ім. Степана Бандери, багато інших мирян.

Усе звершується по волі Божій, підкреслив архієпископ. «Сам Господь визначає місце і темпи будівництва. Це в першу чергу залежить від віри людей, від пожег, які вони складають на церкву. На Божу справу люди у нас завжди жертвували, швидко на допомогу, тому і храми будуються швидко. В цьому вбачається виключно промисел Божий, який діє через людей».

Це складна будова, зазначив у свою чергу о. Михайло. Закладення наріжного каменя – перша вершина, долаючи яку, треба йти лише вгору, щоб навчати людей віри в Бога. «Холмська церква» в Луцьку є основою, центром спілкування холмщаків-переселенців та їхніх нащадків, і сьогодні вони мають своє місце молитви та праці, наголосив душпастир. А поки храм будуватимуть, молитовне служіння приймає тимчасова однойменна каплиця, у якій цього дня, на празник, відправлено Літургію.

22 вересня митрополит Михаїл очолив Службу Божу в храмі Святителя Феодосія, ар-

Продовження на с. 7

ХРОНІКА

ОФІЦІЙНО

Продовження. Початок на с. 2-4, 6

хієпископа Чернігівського, в обласному центрі з нагоди престольного свята.

З владику служили: канцлер єпархії та міський декан протоієрей Микола Цап, настоятель парафії протоієрей Ігор Швець, інше місцеве духовенство.

У проповіді архіпастир звернув увагу на школу брудних думок. Навів порівняння з яблуком: «Зовні здається гарним, але всередині хробак зробив свою справу. Тож таке яблуко зовні приваблює, а середину неприємно їсти». Додав і про те, що потрібно в чистоті тримати й тіло, бо це храм Духа Святого: «Нехтуючи тілом – нехтуєш храмом!».

Його високопреосвященство наголосив і на сучасній витонченості гріха, що нібито служить людині. Ось, наприклад, закони деяких країн Євросоюзу про заборону носіння хрестика, щоб, мовляв, не ображати віри інших людей: «З однієї сторони, наче й справедливо, але з іншої – такий же закон ображає християн!». Владика наголосив, що це лише маскування гріха під так звану релігійну толерантність.

Також, згадавши про одностатеві «шлюби», що нав'язуються Євросоюзом, зауважив: вони фактично унеможливають виконання заповіді Божої «Плодіться й розмножуйтеся». «Шлюб – благословення на сімейне життя та продовження роду. Де продовження роду [в гомосексуалістів]? Немає продовження, є виродження. Це – диявольське, завдання якого є знищення людини». Тож високопреосвященний закликав до пильності, «щоб ця витонченість гріха не затьмарювала нашого розуму».

На завершення празника архієрей вручив

свідчення випускникам парафіяльної недільної школи, а потім відбувся традиційний хресний хід навколо храму з обнесенням ікони з часткою мощей святиителя Феодосія Чернігівського.

Свято Богоматері Холмської

21 вересня, на Різдва Пресвятої Богородиці, Православна Церква вшановує Діву Марію, у Холмській чудотворній іконі прославлену. Цього дня в Луцьку відбулося щорічне паломництво до оригіналу цього образу (кінець XI – початок XII століть), що перебуває в Музеї волинської ікони.

Після Божественної Літургії в кафедральному соборі Святої Трійці священнослужителі й віряни хресним ходом рушили до музею. Дорогою, на проспекті Волі, вони зустріли іншу пішу колону духовенства й мирян на чолі з митрополитом Луцьким і Волинським Михайлом, яка рухалась від тимчасового храму Холмської Богоматері, та рушили разом.

Перед чудотворним образом, установленим у спеціальному ковчезі на ганку музею, із високопреосвященим співслужили: канцлер протоієрей Микола Цап, ківерецький декан протоієрей Іван Семенюк, цуманський декан протоієрей Тарас Манелюк, інше духовенство – місцеве та з Тернопільщини. За акафістом Пресвятої Богородиці молились викладачі й вихованці Волинської православної богословської академії (ВПБА), працівники музею, активісти Всеукраїнської організації «Тризуб» ім. Степана Бандери, чимало інших мирян.

В архіпастирському слові владика закликав вірних до ширшої молитви за щасливе майбутнє нашої України, а також нагадав про потребу складати пожертви на реставрацію ікон, яку проводять у музеї. «Ми пам'ятаємо наші духовні

цінності, святині. Тому завжди будемо їх берегти, де б вони не були», – зазначив архієрей.

Директор Музею волинської ікони Тетяна Єлісеєва подякувала митрополитові за тісну співпрацю щодо збереження сакрального мистецтва, виставкової діяльності, за участь студентів ВПБА у мистецьких вечорах. Вона розповіла, що невдовзі буде завершено реставрацію унікальної ікони «Страшний суд», яка зберігалась у Троїцькому соборі, а нині перебуває в Національній академії образотворчого мистецтва й архітектури.

У Маневичах до деканату

22 вересня церковні хори благочиння побували в м. Кузнецовську Рівненської єпархії, ставши учасниками першого міського фестивалю духовного пісенства «Господь посеред нас», присвяченого 1025-літтю хрещення Київської Русі. Співці та їхні душпастирі прибули з таких парафій: Святого Миколая Чудотворця селища Колки (настоятель протоієрей Андрій Зикидальський, декан), Мучениць Віри, Надії, Любові та Софії в Маневичах (священик Михайло Мельничук), Успіння Пресвятої Богородиці с. Старий Чорторийськ (священик Антон Таранченко), Вознесіння Господнього в с. Козлиничі (священик Анатолій Устимчук).

У концертній залі музичної школи захід зібрав близько двадцяти творчих колективів з Рівненщини та Волині, численних гостей та більше двох сотень глядачів. Як повідомив інформаційній службі єпархії о. Андрій, зі сцени лунали вітання духовенства, богослужбові пісенспівки, канти, псалми.

Закінчення на с. 8

Андрія Гнатюка затверджено на посаді прес-секретаря єпархії, а **Віталія Клімчука** – на посаді головного редактора газети «Волинські єпархіяльні відомості» (указ № 49 від 17 вересня).

Протоієрея Юрія Здебського звільнено від обов'язків настоятеля каплиць Пресвятої Богородиці неустанної помочі у Володимир-Волинській школі-інтернат та Мучениці Тетяни у Володимир-Волинському профтехучилищі, а **протоієрея Ігоря Бігуна** призначено на цю посаду (№ 52, 53 від 1 жовтня 2013 р.).

Священника Андрія Хромьяка зараховано в клір собору Покрови Пресвятої Богородиці в Ківерцях (№ 54 від 2 жовтня 2013 р.).

Священника Ігоря Веретку-Казмірчука зараховано в клір парафії Різдва Пресвятої Богородиці в Рожищі (№ 55 від 2 жовтня 2013 р.).

ВІТАННЯ

Ювілеї

Храмам Великомученика Димитрія Солунського в с. Носовичі Ківерцівського дек. – 20 років від освячення, у с. Самійличі Шацького дек. – 10, у с. Жорничах Ківерцівського дек. – 90 років від заснування;

храмові Мучениці Параскеви-П'ятниці в с. Милатин Іваничівського дек. – 235 років;

храмам Архістратига Михаїла в с. Верба Володимирського дек. – 20 років, у с. Ловичі Турійського райдек. – 10, а в с. Кремиш Локачинського дек. – 15 років від освячення;

храмові Успіння Пресвятої Богородиці в с. Радовичі Іваничівського дек. 26 листопада – 20 років від освячення;

храму Святої Трійці в Маневичах 27 листопада – 10 років від освячення;

протоієрею Миколі Гінайлу, помічників володимирського районного декана, настоятелю парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. П'ятині Володимирського райдек., 5 листопада – 15 років священничого служіння;

протоієрею Вікторіві Михалевичу, капеланові Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки, настоятелю парафії Апостолів Петра й Павла в с. Коршовець Луцького райдек., 6 листопада – 35 років;

священнику Миколі Фалюшу 8 листопада – 5 років священничого служіння;

протоієрею Михайлові Нідзельському,

настоятелю парафії Архістратига Михаїла в Нововолинську, 13 листопада – 35 років;

священнику Михайлові Цвинкилевичу, шацькому деканові, настоятелю парафії Великомученика Димитрія Солунського в с. Самійличі Шацького дек., 17 листопада – 40 років;

священнику Володимирові Белегаю 21 листопада – 10 років священничого служіння;

священнику Михайлові Мацюку 21 листопада – 40 років;

священнику Василеві Гламазді 23 листопада – 5 років священничого служіння;

священнику Сергієві Паладовському настоятелю парафії Апостолів Петра й Павла в

с. Домашів Цуманського дек., 23 листопада – 5 років священничого служіння;

протоієрею Іванові Бонису, ковельському районному деканові, настоятелю парафії Великомученика Юрія Переможця в с. Дубове та Різдва Йоана Предтечі в с. Бахів, 26 листопада – 20 років священничого служіння;

ієромонаху Ісайї (Ломпасу), насельникові монастиря Святого Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького дек., 30 листопада – 5 років священничого служіння.

Щиросердечно вітаємо вас, боголюб'язні отці, парафіяни, з ювілеями! Хай Бог благословляє усіх вас на многії і благії літа.

ПАЛОМНИЦТВА

27 жовтня – до святинь Львова. Зголошуватися до 26 жовтня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 170 грн.

3 листопада – до святинь Володимира: собор і монастир Різдва Христового – Юріївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Зголошуватися до 2 листопада. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 70 грн.

9 листопада – до святинь Києва: Печерська лавра – Феодосіївський, Введенський, Видубицький, Іонівський, Михайлівський Золотоверхий монастирі – Андріївська церква – Володимирський собор (Патріарша Служба) – Волинська ікона Богоматері (Національний художній музей України). Зголошуватися до 7 листопада. Виїзд 8 листопада о 23.30. Повернення 9 листопада о 23.30. Вартість поїздки 250 грн.

10 листопада – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни. Зголошуватися до 9 листопада. Виїзд о 6.30. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 80 грн.

11–18 листопада (7 ночей) – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа»). Проводиться з благословіння Патріарха Філарета): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Зголошуватися до 1 листопада.

24 листопада – до Маняви (Івано-Франківська обл.): скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело Святого Духа. Зголошуватися до 22 листопада. Виїзд –

23 листопада о 23.30. Повернення – 25 листопада о 23.30. Вартість поїздки 220 грн.

1 грудня – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (миролюбива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Зголошуватися до 30 листопада. Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 90 грн.

Виїзд на всі прощі (окрім до Криму) – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

<p>СЛОВО КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ – НА ВОЛИНІ</p> <p>ЧИТАЙТЕ</p> <p>Газета «Волинські єпархіяльні відомості»: запитуйте у храмах, кіосках, передплачуйте на пошті (виходить раз на місяць). Звертатися: (0332) 72-21-82, hazeta.vyev@gmail.com</p> <p>Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМУ, біля обласної юнацької бібліотеки).</p>	<p>Розпорядок роботи: будні – 9–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.</p> <p>Звертатися: (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97, kljuchi@ukr.net</p> <p>ДИВІТЬСЯ</p> <p>Відеоканал в інтернеті: Youtube.com/PravoslaviaVolyni</p> <p>Передача «Що каже священник» на обласному державному телебаченні (виходить раз на місяць – слідкуйте за телепрограмою). Звертатися: (0332) 72-21-82, telesobor@gmail.com</p>	<p>СЛУХАЙТЕ</p> <p>Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).</p> <p>Звертатися: (095) 126-40-77, blaha@ukr.net</p> <p>ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ</p> <p>Сайт Pravoslavia.volyn.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.</p>
--	--	--

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Свідчення про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.

Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)

Друк – ПрАТ «Волинська обласна друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 4541. Наклад 3500 пр. Передплатний індекс 91241

Редакція

Віталій КЛІМЧУК (головного редактора), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Андрій ГНАТЮК, Валерія ЛЕСЮК, Олександр БІЛЬЧУК (верстка, «НІЦЦАЛ»)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. Volynkonsistoria@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00.
Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий єпархією

Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія

Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Вице-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ.
Моб. (050) 956-70-00

Інформаційно-видавничий центр

Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) – info@pravoslavia.volyn.ua
Сайт Pravoslavia.volyn.ua – info@pravoslavia.volyn.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіяльні відомості» – hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – гол. редактор Андрій ГНАТЮК. Telesobor@gmail.com
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. blaha@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Тел. (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. Kljuchi@ukr.net.
Група у «Фейсбуці»: Facebook.com/groups/kljuchi

Капеланська служба

Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Україна»

Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Відділ організації благодійності та соціального служіння

Завідувач Валерія ЛЕСЮК. Моб. (095) 037-67-00. Social-sluzhba@ukr.net

Склад-магазин ікон, риз, церковного начиння тощо

Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Розпорядок роботи: понеділок–п'ятниця – з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва від 13 до 14-ї.

ПРО КАНОНІЗАЦІЮ МУЧЕНИКА ДАНИЛА БРАТКОВСЬКОГО, СТРАСТОТЕРПЦЯ ВОЛИНСЬКОГО

Із діянь Помісного Собору УПЦ КП 2013р.

В ім'я Отця і Сина і Святого Духа!

Освятий Помісний Собор Української Православної Церкви Київського Патріархату, що зібрався у Золотоверхій обителі Архистратига Божого Михаїла у м. Києві з нагоди 1025-ліття хрещення Київської Русі-України, після старанного дослідження життя і мученицького подвигу Данила Братковського знаходить нині вчасним канонізувати і приєднати до лику святих цього благовірного мужа – страстотерпця волинського.

Мученик Данило Братковський був родовитим українським шляхтичем Брацлавського та Волинського воєводства і народився близько 1642 року. Рід Братковських, на відміну від інших, завжди міцно тримався Православ'я, не цурався своєї народності і був тісно пов'язаний із діяльністю Луцького православного Хрестовоздвиженського братства, яке провадило важку довготривалу боротьбу проти польсько-католицької експансії.

Данило Братковський вихований був змалку в душі «твердого благочестя», здобув хорошу освіту: спочатку в Києво-Братській колегії, а потім продовжив навчання в Італії... В літописі Самійла Величка Данило Братковський постає перед нами як «чоловік учений, поет відмінний, святого благочестя нерушимий блюститель».

Час невблаганно заховав від нас багато з того, що стосується волинського страстотерпця: ми не маємо його портрета, мало можемо говорити про його особисте життя, але твердо знаємо, що у своїх поглядах він далеко випередив час і став незламним борцем за волю українського народу, твердо стоячи у православної віри.

Наприкінці XVII ст., коли вже далеко позаду залишилися славні звятиги доби Хмельниччини та минула катастрофічна доба Руїни, українські землі виявились переважно під контролем Московського царства та Ре-

чій Посполитої. Місцевий правлячий прошарок, який формувався із двох основних складових – козацької старшини та православної шляхти, – у нових умовах все частіше турбувався про покращення матеріального добробуту та здобуття впливових посад. Разом з тим і в цьому середовищі траплялись непересічні особистості, здатні на вчинок, що суперечив уявленням більшості. Вони були спроможні як стати на захист Православ'я, так і подати приклад справжньої та саможертвовної любові до ближнього: відстоювати інтереси упослідженого соціального прошарку, яким тоді було селянство.

З майбутнім мучеником одного разу сталася пригода, яка перевернула все його життя, весь його світогляд. Якось Данило Братковський зу-

стрів на дорозі селянина і, як шляхтич, наказав відібрати в нього знесиленого коня. Людина ображена і цілком беззахисна якимось особливим поглядом подивилася на нього. Ця подія дуже збентежила майбутнього мученика, і в ньому вперше зародилося бажання допомагати обдертим і зневаженим, стати на їхній захист.

У цей світ простонароддя і побожного благочестя Данило Братковський спочатку увійшов своєю збіркою віршів, які він видав великим накладом у Кракові 1697 р. під назвою «Світ, по частинах розглянутий». У своїй поезії волинський страстотерпець намагається відстояти правду на основі православної християнської моралі, твердо стаючи на бік бідного, гнобленого й упослідженого українського народу...

Свої погляди і чітке, правдиве стояння за бідний, знедолений український народ Данило Братковський не відділяв від захисту вільного сповідання святої православної віри в умовах релігійної політики Речі Посполитої. Він усвідомлював, що безправ'я українського народу більшою мірою полягає у тому, що простому люду від часів католицької реакції та польсько-литовських політичних і церковних уній не дають вільно і відкрито сповідувати батьківську православну віру. Час, у який довелося жити, діяти і боротися Данилу Братковському, якраз характеризувався протистоянням між уніатами і православними. Для одних українців, як колишніх православних, із переходом в унію з'явився шанс повністю себе отождентити з посполитим католицьким суспільством; для інших українців, які трималися православної віри і не зраджували їй, – це означало жити в безправ'ї і постійній боротьбі за свої права. Наприкінці XVII – на поч. XVIII ст. це більше загострилося ці протистояння. Більшість українських шляхетських родів покатоличились. В унію перейшли останні православні владика: львівський – Йосиф (Шум-

лянський) і луцький – Діонісій (Жабокрицький).

Однак у Данила Братковського навіть у цих умовах жевріла надія на те, що через короля, польський сейм і сеймики у воєводствах ще можна було покращити правове становище православних. Об'єднані за його сприяння православні шляхтичі Київського і Волинського воєводства на сеймі 1699 року порушили питання про свободи для людей грецької віри, але марно. Більшість делегатів польського сейму все це відкинули і, навпаки, ще більше ускладнили життя православних у Речі Посполитій, доводячи його інколи до повного абсурду, як, наприклад, у подільському місті Кам'янці, визволеному від турків, де було заборонено православним українцям і євреям селитися.

Після такої невдачі на польському сеймі стосунки Данила Братковського з волинською шляхтою не склалися. Вона не розділила його поглядів щодо захисту прав народу грецької віри – і він переїжджає до Львова, а звідси їде на зустріч із гетьманом Лівобережної України Іваном Мазепою. З останнім Данило Братковський знався давно. Але аудієнція у Мазепи не дала для борця за православну віру бажаних результатів. На той час гетьман був учасником великої політики, яка зачіпала інтереси обох не зовсім мирних у стосунках між собою держав – Речі Посполитої та Московського царства...

Після зустрічі з гетьманом Іваном Мазепою Данило Братковський намагався налагодити стосунки із ще одним ватажком козацтва, але тепер уже Правобережної України. Ним якраз виявився його давній приятель по Києво-Могилянській академії Семен Гурко, а тепер фастівський полковник Семен Палій. Саме тут, у Фастові, Данила Братковського найбільше зрозуміли, розділили його погляди, стали на захист святого Православ'я та знедоленого носія цієї віри – українського народу.

Продовження у наступному номері

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2-4, 6, 7

У Братстві

«Захисти мову – збережеш націю». Під таким гаслом **24 вересня** відбувся літературно-мистецький вечір в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Олени Пчілки. Його влаштувало Волинське крайове братство Святого апостола Андрія Первозваного (Луцьке Хрестовоздвиженське), аби привертнути увагу молодого покоління до мовних проблем. Благословив початок заходу клірик Братської парафії Воздвиження хреста Господнього обласного центру священик Ярослав Черенок.

Голова Братства Андрій Бондарчук у своєму слові наголосив: «Захистити мову потрібно постійно, наполегливо. Той, хто зрадив мову, – зрадив душу. А без душі немає людини, немає нації».

До лав мирянської організації приходить молода зміна, розповів А. Бондарчук. Тож на цьому вечорі молодий братчик із Горохівщини виступав на сцені разом зі своїми бабусями, співаючи українських пісень.

Учасники заходу мали можливість почути думки з мовного питання й інших громадських діячів – голови Братства вояків ОУН-УПА Волинського краю ім. Кліма Савура Василя Кушніра, поетеси Сіми Кордунової.

На празнику в Маняві

На Воздвиження чесного і животворчого хреста Господнього єпископ Володимир-Волинський Матфей із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла відвідав Хрестовоздвиженський Манявський чоловічий монастир.

Як повідомляє сайт Manava.if.ua, вікарій епархії **26 вересня** співслужив із митрополитом Івано-Франківським і Галицьким Іоасафом за Всенічною, а **27 вересня** долучився до відправи Божественної Літургії та вигословив проповідь. У ній владика Матфей, зокрема, наголосив на важливості для православного християнина хреста Господнього, на згубності для нашого спасіння підміни християнських цінностей «благами» світу цього.

За справжнім – до книги

26–28 вересня в обласному центрі проходила VIII виставка «Книги Великої Волини». З благословіння його висопреосвященства в урочистому відкритті у Палаці культури міста взяли участь в. о. ректора Волинської православної богословської академії (ВПБА) священик Володимир Вакин, голова інформаційно-видавничого центру епархії протоієрей Віталій Собко, завідувач епархіальних видавничого відділу та книгарні-бібліотеки «Ключі» Дмитро Головенко, студенти ВПБА.

Із вітальним словом виступив о. Володимир. Він, зокрема, підкреслив, що «з поширенням новітніх технологій, гаджетів ми можемо отримати різну інформацію, але в основному – новини. А от справжню мудрість, справжню духовність – через книгу».

Віriamo, любимо й надіємось

30 вересня митрополит Михаїл очолив престольне свято в храмі Мучениць Віри, Надії, Любові та Софії, що на території Луцького біотехнічного інституту. За Божественною Літургією із владикою служили: віце-канцлер і старший капелан епархії протоієрей Олександр Безкоровайний, настоятель священик Андрій Ротченков, духовенство луцьких міського та районного деканатів, монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату. Серед молящих були ректор Наталія Гнатюк, студенти.

На завершення Відправи високопреосвященний виголосив проповідь про виховання дітей у вірі та нагородив благословенною грамотою старосту Федора Шиприкевича за допомогу в розбудові Божого дому.

Особливою окрасою празника стали вітання юних вихованців недільної школи, а також підпічних із Липлянської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату, які в дарунок за турботу про них подарували парафії зображення Спасителя, зроблене своїми руками.

У Володимирському районному деканаті

30 вересня настоятель парафії Вознесіння Христового в Устилузі протоієрей Юрій Здеб-

ський взяв участь у відзначенні Дня вшанування людей похилого віку (за календарем державних свят припадає на 1 жовтня), що проходило в міській раді. У душапастирському слові отець Юрій наголосив на потребі брати приклад із християн старшого покоління в їхній любові до ближнього.

А миряни Свято-Вознесенської громади в залі засідань міськради влаштували пенсіонерам частування. Перед ними виступили тріо «Мальви», що складається з регентів (Світлана Постова – Вознесенський храм, Лариса Лучинець – собор Різдва Христового у Володимирі, Тетяна Сачук – собор Юрія Переможця м. Володимир), та самодіяльний хор «Сузір'я», серед співців якого також є наші парафіяни.

Позиція християн

30 вересня Волинська обласна рада підтримала депутатський запит щодо обережнішого використання культових споруд, які з різних причин не передано релігійним громадам і використовуються як туристичні об'єкти.

У запиті до начальника управління культури облдержадміністрації, поданому головою інформаційно-видавничого центру епархії протоієреєм Віталієм Собком (який є депутатом облради, заступником голови її постійної комісії з питань духовності, релігії, освіти і науки, культури та ЗМІ), зокрема йдеться: «З погляду віруючих людей навіть колишні сакральні місця залишаються святинами. Видаючи дозволи на проведення в них заходів, необхідно мати на увазі цю обставину. Адже деякі з них, цілком доречно в іншому місці, проведені в колишньому храмі чи монастирі, можуть сприйматись як богозневага».

Наприклад, управління культури Луцької міської ради дало дозвіл на виставу трагедії Софокла «Антигона» під час Міжнародного фестивалю театрів «Мандрівний вішак» 28 вересня с. р. на руїнах собору Апостола і євангеліста Йоана Богослова в замку Любарта. Відомо, що п'єси античних драматургів нині ставлять у розкопаних амфітеатрах, однак традиції грати світські вистави в православних церквах нема. Більше того, в тек-

сті цієї драми, написаній у V ст. до н. е. на, зрозуміла річ, дохристиянській світоглядній основі, містяться молитви давньогрецьким богам – Зевсові, Еросу, Вахкові. Окрім того, виставу привіз театр, що позиціонує себе як постмодерністський, а для цього на пряму притаманна принципова зневага до святощів («смерть Бога»).

Православні християни сприйняли сам факт дозволу постановки «Антигони» у місці, де молилися їхні предки та й нині бувають православні служби, як наругу над релігійними почуттями. Те, що розкоп вітварної частини храму входить до складу Історико-архітектурного заповідника «Старий Луцьк» і не належить жодній релігійній громаді, не дає права, на думку священнослужителів і вірян, проводити там заходи нехристиянського спрямування».

А наступного дня, **1 жовтня**, облрада підтримала зареєстрований у Верховній Раді України законопроект № 2380а «Про внесення змін до деяких законів України» – щодо визнання документів про освіту та наукові ступені, що видаються (присвоюються) духовними навчальними закладами. Автор проекту рішення облради – о. Віталій. Законопроект, який раніше схвалила Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій, передбачає державне визнання документів про освіту та наукові ступені, видаваних (присвоєних) духовними навчальними закладами (ДНЗ), захист соціальних прав і гарантій студентів, випускників, педагогічних і науково-педагогічних працівників ДНЗ, розширення гарантій реалізації громадянами права на освіту незалежно від їхніх релігійних переконань, подальшу гармонізацію державно-конфесійних відносин в Україні та остаточне подолання негативних наслідків тоталітарної політики колишнього СРСР щодо релігії.

Інформаційна служба епархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті Pravoslavia.volyn.ua